

hver anden Dag — det kan i og for sig være ret underholdende for Befolkningen. Men der er andre Ting, som er mere uhyggelige. Der foregaar ret jævnlig Afsporinger paa denne Bane. Jeg saa forleden, at der havde været Generalforsamling, hvor Driftsbestyreren havde udtalt, at alt var i Orden. Men ligesom for at protestere herimod løb Toget atter Dagen efter af Skinnerne. Foreløbig er der ingen Ulykke sket, men Afsporingerne er foregaaet paa saadanne Tider og Steder, at Befolkningen derude er klar over, at hvis der ikke træffes Foranstaltninger, vil der, maaske i den allernærmeste Fremtid, ske en Ulykke. Det er ikke hændt en enkelt Gang, men det er hændt Gang paa Gang. Man prøvede at lægge Skylden over paa et Par gamle Formænd, og disse blev da afskediget med Pension, men man sørgede ikke for at erstatte dem med andre, man indskrænkede blot Kolonnearbejdernes Antal med to Mand: i Stedet for 4 Kolonner paa Banen blev der kun 2, og saa kørte man videre. Jeg har et Par Gange set Statens tilsynshavende inspicere denne Bane, og jeg maa sige, at dette Tilsyn er ikke meget værd. Det foregaar paa et af de hurtigste Tog, vi har paa denne Bane. Man ser nogle Herrer i Pels sidde paa Bagperronen af en Vogn, Toget kommer susende i fuld Fart fra den ene Endestation til den anden, og medens det passerer hen ad Banestrækningen, sidder Statens tilsynshavende og inspicerer Banen. Denne Privatbane er i en saa ynkelig Forfatning, at det er ubegribeligt, at Statens tilsynshavende overhovedet har ladet det gaa saa længe. Banelegemet var udsat til Fornøelse for adskillige Aar siden, men Gang paa Gang har man faaet Tilladelse til at køre videre. Det forundrer mig for Resten, at ikke en Del af dem, der er Tilhængere af Privatdrift, har taget baade denne og andre Privatbaner frem som lysende Eksempler paa, hvordan Banedrift skal være her i Danmark i 1920. Her er foretaget alle de Besparelser, man kan foretage, man er sikker paa, at her ikke er en eneste Mand for meget, her er ikke det Kontorstyre, man har bebredet Statsbanerne; men desuagtet ser man, at alle disse Baner Gang paa Gang kommer til Lovgivningsmagten med et klækkeligt Underskud og søger om Tilskud, og det paa Trods af, at de allerfleste af dem har Takster, der ligger fra 50 op til 75 pCt. højere end Statsbanernes. Hvis det er saadan, at den tilsynsførende paa Grund af Overbebyrdelse ikke er i Stand til at føre et effektivt Tilsyn med disse Baner, mener jeg, Summen paa den omtalte Post

er for lille. Men jeg tror snarere, det modsatte er Tilfældet; at den er for stor, og at der var en passende Lejlighed for den højtærede Trafikminister og muligvis den Sparekommission, der skal nedsættes, til at undersøge, om der ikke skulde være et eller andet at rette ved dette Forhold.

En Del af de ærede Talere har været inde paa det Forhold — det Vrangforhold, kan man godt sige —, der har eksisteret i Krigsaarene, at en hel Række af de Husmandsbrug, der er blevet oprettet med Støtte fra Statens Side, under Krigen er blevet nedlagt og atter lagt ind under større Brug. Adskillige af dem, ja, maaske de fleste er sikkert nedlagte, før vi fik Loven af 20. Marts 1918, men jeg er tilbøjelig til at tro, at der ogsaa efter den Tid er nedlagt adskillige. Hvorom alting er, det har været ret almindeligt over hele Landet atter at opkøbe disse Jorder og lægge dem ind under større Gaarde, hvorfra de før var udstykkede, saa at Indehaverne har maattet rejse ind til Byerne og fylke de arbejdsløses Hære derinde. Jeg var forleden sammen med et Par andre ude at vurdere en af de nye Lodder, der er blevet oprettet ifølge den nye Jordlov. Det var i Øster Alling Sogn i Randers Amt. Paa den Præstegaardsmark blev der oprettet 6 Lodder, der kom til at staa i en Pris af 24—25 000 Kr. Men 500 Meter derfra havde jeg for faa Aar siden været med til at vurdere andre Statshusmands-lodder, af hvilke to laa i samme Kommune og var Naboer til Præstegaardsjorden, med ganske fortrinlig Beliggenhed, med første Klasses Jord, og dem havde vi vurderet til 7 200 Kr. De var knap saa store som Præstegaardens, men det var alligevel Lodder, der kunde ernære deres Mand og hans Familie. Men disse to Lodder var forsvundet, under Krigen var de atter lagte ind under den Gaard, de tidligere havde hørt til. Statslaanene var indbetalte og Husmandsforpligtelsen overført paa andre Ejendomme, og det Tilsyn, Statshusmandskommissionen skulde føre, var bortfaldet. Et lille Stykke derfra laa ligeledes to gamle Statshusmandsbrug. Der var en Greve, som i sin Tid havde Haab om at blive Besidder af et Stamhus, Gammel Estrup, og disse to Huse laa i en saadan Nærhed af Stamhuset, at de var generende for Jagtretten. Saa købte han dem og indbetalte Statslaanene. Baade de og de to Brug, jeg før nævnte, er nu væk, og Bygningerne bliver brugt til Arbejderboliger for Gaarden Gammel Estrup og den anden Gaard.

Men der er tillige et andet Forhold, som jeg ønsker at fremdrage. Det er det,